

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 46C/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119204282
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Michaela Priesolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5119204282.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

46C/31/2019

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Michaelou Priesolovou v právnej veci žalobcu : A. A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX F., štátna občianka SR, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Ing. Martin Chlapík s.r.o., so sídlom Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, IČO: 47 253 339, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. G. XXXX/XXX, XXX XX F., korešpondenčná adresa P.O.BOX A50, 010 01 Žilina, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

46C/31/2019

I. Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného, zaniknuté rozsudkom Okresného súdu Žilina sp.zn. 9P/266/2014 zo dňa 6.4.2016, právoplatný 14.4.2016, tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi z titulu úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 22.865,- Eur, a to do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a druhoinštančného konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

46C/31/2019

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 11.4.2019 v spojení s jej doplnením doručeným súdu dňa 30.4.2019 domáhala, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného tak, že titulom vyporiadania BSM žalovaného súd zaviazže zaplatiť žalobkyňi sumu 22.865,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 19.3.2019 do zaplatenia.

2. Žalobkyňa žalobu skutkovo odôvodnila tým, že manželstvo strán sporu bolo uzavreté dňa 22.06.2002 a následne bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 9P/266/2014-162 zo dňa 06.04.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.04.2016. Keďže po zrušení BSM medzi účastníkmi nedošlo k dohode o vyporiadaní tohto BSM, podľa § 149 ods. 3 OZ, žalobkyňa žiadala, aby súd vykonal toto vyporiadanie. Do zaniknutého a doposiaľ nevyporiadaného BSM patrilo rozostavaný rodinný dom postavený na parc. CKN H. XXX/XX 0 výmere 262 m² zastavané plochy a nádvoría, k. ú. I., LV č. XXXX, ktorý žalovaný kúpnu zmluvou zo dňa 24.09.2012 previedol sám ako predávajúci bez účasti žalobkyne na nadobúdateľa D. J., pričom zaplatenú kúpnu cenu žalovaný použil na svoj ostatný majetok tak, ako to vyplýva z jeho tvrdení počas rozvodového konania. Hodnota predmetnej

nehnutelnosti - rozostavaného rodinného domu, bola v tom čase stanovená podľa znaleckého posudku č. 2012-007 znalca K. A. L. vo výške 45.730,66 Eur. Žalobkyňa písomne vyzvala žalovaného na uzavretie mimosúdnej dohody ohľadom vyporiadania BSM listom zo dňa 12.03.2019, ktorý si žalovaný prevzal dňa 18.03.2019, ku ktorému sa žalovaný vyjadril ústne v kancelárii právneho zástupcu žalobkyne tak, že on žalobkyni nevyplatí nič a ak by ho aj súd zaviazal k nejakej povinnosti radšej vyhlási osobný bankrot ako by mal žalobkyni platiť nejakú sumu. Keďže žalovaný odmietol akúkoľvek dohodu ohľadom dobrovoľného splnenia dlhu voči žalobkyni táto si uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania od nasledujúceho dňa po doručení listu z 12.03.2019 t. j. od 19.03.2019 až do zaplatenia z istiny 22.865 Eur, ktorej zaplatenia sa domáha ako polovice hodnoty rozostavaného rodinného domu v čase kedy tento žalovaný previedol a peniaze z predaja použil na svoj ostatný majetok. V rámci odstránenia väd žaloby žalobkyňa špecifikovala, že rodinný dom patriaci do BSM bol v priebehu manželstva predaný, a tak nemôže žiadať o jeho prikázanie niektorej zo strán. Uplatňuje si voči žalovanému, aby jej nahradil, čo do z prostriedkov BSM vložil.

3. Súd následne uznesením zo dňa 22.5.2019 odmietol žalobu z dôvodu absencie podpisu žalobkyne, absencie plnomocenstva bez pripojenia osvedčovacej doložky pre právneho zástupcu žalobcu a neodstránenia väd žaloby spočívajúcich v označení spôsobu vyporiadania BSM odmietol.

4. Na základe sťažnosti žalobkyne zo dňa 21.6.2019, Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 8Co/133/2019 zo dňa 20.9.2019 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení konštatoval, že okresný súd postupoval správne, pokiaľ právneho zástupcu žalobkyne vyzýval na predloženie originálu tohto plnomocenstva. Ak však právny zástupca plnomocenstvo riadne nepredložil, mal vyzvať priamo žalobkyňu na odstránenie vady žaloby a na predloženie žaloby opatrenej jej podpisom, prípadne na predloženie plnomocenstva. Odvolací súd poukázal na to, že právny zástupca žalobkyne ani v prípade podaného odvolania spôsobom v zmysle § 36 ods. 3 zákona o e-Governmente nepredložil do súdneho spisu splnomocnenie na zastupovanie žalobkyne. Splnomocnenie s elektronickým podpisom preukazuje, že ho podpísal priamo právny zástupca žalobkyne, ale nie, že k udeleniu splnomocnenia stranou sporu právnenému zástupcovi došlo. Krajský súd pre odstránenie tejto vady podaného odvolania vyzval právneho zástupcu žalobkyne na predloženie originálu plnomocenstva, právny zástupca túto výzvu splnil a 03. septembra 2019 bol krajskému súdu doručený originál plnomocenstva udeleného žalobkyňou jej právnenému zástupcovi. Na základe toho potom odvolací súd v odvolacom konaní konal s právnym zástupcom žalobkyne a bol tým zhojený nedostatok vlastnoručného podpisu žaloby žalobkyňou. Zároveň k vadám žaloby odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa už v žalobe dostatočne určito a zrozumiteľne vymedzila skutkový dej, na základe ktorého sa domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť jej žiadanú istinu s príslušenstvom. Záver súdu prvej inštancie, že uplatnený nárok je nejasný a nezrozumiteľný, považoval za nesprávny, s ohľadom na to, že žalobkyňa tvrdila, že predmetom vyporiadania nie sú žiadne hnutelné a nehnuteľné veci, ale vzhľadom na opísanú situáciu, ktorá nastala po rozvoze jej manželstva so žalovaným, je tento povinný na vyporiadanie BSM jej vyplatiť alikvotnú čiastku zo získanej kúpnej ceny rodinného domu. V prípade, že by takéto skutočnosti v ďalšom konaní vyšli najavo, je vecou procesného postupu súdu, aby na túto skutočnosť reagoval, a to najmä s ohľadom na ust. § 216 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril dňa 12.6.2020 (č.l. 104). Poprel tvrdenie žalobkyne o použití kúpnej ceny za dom, nakoľko viac ako polovicu týchto prostriedkov použil žalobca pre potreby rodiny. Okrem toho zdôraznil, že za trvania manželstva vznikli účastníkom aj záväzky vo výške 15.000,- Eur voči fyzickej osobe, pričom v tejto veci sa vedie exekučné konanie u JUDr. Rišiana pod sp.zn. EX 498/2015. S osobou veriteľa sa žalobkyňa dobre pozná a po rozvoze manželstva ju aj často navštevoval. Táto pohľadávka tak patrí do pasív BSM a žalobkyňa je povinná z tejto sumy uhradiť polovicu. Ďalšie záväzky v sume 3.500,- Eur rovnako vznikli v čase trvania BSM. Navrhol, aby súd vykonal ocenenie nehnuteľnosti, ku ktorej žalobkyňa požaduje náhradu. Rovnako žiadal ocenenie zhodnotenia nehnuteľnosti, v ktorej žalobkyňa žije a je jej podielovou spoluvlastníčkou, pričom za trvania manželstva do nehnuteľnosti boli investované finančné prostriedky. Žalovaný tiež žiadal o predloženie výpisov z účtov žalobkyne ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 14.7.2020 (č.l. 111) uviedla, že žalovaný si zo spoločnej domácnosti odniesol hnutelné veci, ktorých zoznam prikkladá a čiastočne ho vypracoval

samotný žalovaný a ostatné veci dopisovala žalobkyňa so svojou dcérou vždy, keď žalovaný niečo zo spoločnej domácnosti postupne odnášal. Pokiaľ žalovaný uvádza, že mal za to, že aj žalobkyňa sa voči nemu zachová podobne „slušným spôsobom“, zrejme mal na mysli aj to, že žalobkyňa s maloletými deťmi zobral na Vianoce roku 2014 motorové vozidlo KIA SPORTAGE, ktoré dovtedy užívali, a ktoré bolo zakúpené aj s finančných prostriedkov za predaj motorového vozidla FIAT PUNTO, ktoré užívala výlučne žalobkyňa, a ktoré bolo zakúpené čiastočne z finančných prostriedkov patriacich výlučne žalobkyňi. Čo sa týka použitia kúpnej ceny z predaja nehnuteľností patriacich do BSM, kde žalovaný tvrdí, že viac ako polovica týchto peňažných prostriedkov bola určená pre potreby rodiny uviedla, že o predaji nehnuteľností žalobkyňa vôbec nevedela až do času rozvodu a pokiaľ žalovaný tvrdí, že viac ako polovica z týchto prostriedkov bola určená pre potreby rodiny tak od predaja nehnuteľností sa spoločný majetok žiadnym spôsobom nezveľadil, teda nie je zjavné, na aké potreby rodiny bola takáto vysoká suma použitá, pričom ohľadom použitia peňažných prostriedkov je dôkazné bremeno na žalovanom, ktorý je povinný preukázať výdaj a použitie týchto peňažných prostriedkov, čo do dnešného dňa neurobil. Žalobkyňa poukázala na obsah zápisnice z rozvodového konania, z ktorej vyplýva, že samotný žalovaný sa vyjadril, že z tejto kúpnej ceny zakúpil do svojej firmy motorové vozidlá v sume 25.000 Eur. O záväzku vo výške 15.000 Eur. ktorý je v súčasnosti predmetom exekúcie žalobkyňa nemala žiadnu vedomosť, na základe čoho takýto záväzok vznikol a na aké účely slúžili tieto finančné prostriedky. O tomto dlhu sa žalobkyňa dozvedela až na základe exekúcie vedenej M. C., ktorý prostredníctvom svojho zamestnanca zanechal list u žalobkyňi s tým, že je vedená exekúcia na žalovaného, kedy sa následne žalobkyňa skontaktovala aj s veriteľom pánom J., s ktorým sa dovtedy vôbec nepoznala, v obave aby neprišla o majetok. Čo sa týka ďalších záväzkov v celkovej sume 3.500 Eur, ako vyplýva z vyjadrení žalovaného v konaní o rozvod manželstva tieto záväzky vznikli z pôžičiek tesne pred rozvodom manželstva, kedy už účastníci nežili v spoločnej domácnosti a spoločne nehospodárili. K údajnému odkladaniu finančných prostriedkov zo strany žalobkyne pred rozvodom manželstva, s ktorým žalobkyňa mala údajne kalkulovať uviedla, že viac ako rok pred rozvodom manželstva sa žalovaný akýmkoľvek spôsobom prestal podieľať na spoločnej domácnosti platil len výživné na deti vo výške 80 Eur stanovené súdom, takže všetky výdavky ohľadom domácnosti a starostlivosti o deti uhrádzala výlučne žalobkyňa zo svojho príjmu zdravotnej sestry vo výške asi 1.000 Eur mesačne, takže z tejto sumy si žiadne finančné prostriedky žalobkyňa neodkladala a ani nemohla odložiť pri všetkých výdavkoch na domácnosť a ostatné životné potreby žalobkyne a jej detí. Na rozvod manželstva sa nepripravovala žalobkyňa, ale samotný žalovaný, ktorý pred rozvodom manželstva nadobudol pozemky zastretou darovacou zmluvou od tretích osôb bez príbuzenského vzťahu, kedy išlo o zjavne zastretý úkon kúpnej zmluvy, čo aj sám žalovaný žalobkyňi uviedol ako dôvod pre prípad rozvodu manželstva. V roku 2011 žalovaný žiadal žalobkyňu o zúženie BSM, čo sa týkalo rozostavaného rodinného domu v Marčeku, za účelom získania úveru na dostavbu rodinného domu, ktorý by tak bol výlučne žalovaného, s čím žalobkyňa nesúhlasila. Čo sa týka údajných investícií vložených do rekonštrukcie a zhodnotenia nehnuteľností v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a jej matky, v ktorej účastníci žili spolu s deťmi v spoločnej domácnosti, tak tieto údajné investície žalovaný nijakým spôsobom nekonkretizuje a ani neuvádza a nepreukazuje ich výšku. K ustáleniu masy BSM poukazujeme na to, že súd vyporiada BSM do troch rokov od zániku BSM pokiaľ nedošlo k dohode účastníkov ohľadom vyporiadania BSM. BSM zaniklo rozvodom manželstva právoplatným dňa 14.04.2016. Trojročná lehota na vyporiadanie BSM a tým aj na uplatnenie vecí patriacich do BSM a ustálenie masy BSM uplynula dňom 14.04.2019. Z uvedeného je zjavné, že všetky veci, ktoré navrhuje žalovaný zaradiť do masy BSM boli podané po tejto prekluzívnej lehote a súd tak nemôže pristúpiť k ich vyporiadaniu. O dôveryhodnosti a pravdivosti tvrdení žalovaného svedčí aj jeho vyjadrenie v závere podania, kde tvrdí, že právny zástupca žalobkyne sa mal žalovanému vyjadriť, že mu je jedno ako spor dopadne a jemu ide o úkony, ktoré si vyúčtuje, ktoré sa absolútne nezakladá na pravde a ide o účelové klamstvo žalovaného, pretože právny zástupca žalobkyne je so žalobkyňou dohodnutý na paušálnej odmene za právne zastúpenie v predmetnej právnej veci, ktorá bola zmluvne dohodnutá pri prevzatí zastúpenia dňa 06.03.2019, teda ešte pred podaním žaloby.

7. Žalovaný dňa 11.12.2020 (č.l. 121) doručil vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne. Vo vyjadrení požadoval výpis z účtu žalobkyne, ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode. Zdôraznil, že je presvedčený, že si žalobkyňa odkladala finančné prostriedky, nakoľko žalovaný hradil takmer všetky potreby rodiny a dlhodobo kalkulovala s rozvodom. Zdôraznil, že za trvania manželstva bola vykonaná rekonštrukcia nehnuteľností v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne, na čo žiada vykonať znalecké dokazovanie, t.j. na určenie investícií vložených do rekonštrukcie a zhodnotenia nehnuteľností. Namietal, že žalobkyňa

nevedela o exekúcii. Zrušenie BSM za trvania manželstva žiadal na ochranu žalobkyne a rodiny, s čím nesúhlasila s tým a teda musí byť spoločné následky.

8. Žalobkyňa dňa 18.1.2021 (č.l. 142) doručila vyjadrenie, v ktorom konštatovala, že ku dňu rozvodu manželstva nevlastnila žiaden iný účet okrem bežného účtu. Sporiaci účet, na ktorý poukazuje žalovaný si založila po rozvode manželstva a slúži na sporenie pre deti.

9. Následne súd vo veci nariadil opakovane pojednávania, ktoré boli z rôznych dôvodov odročené. K prejednaniu veci došlo na pojednávaní dňa 10.11.2021, ktoré bolo odročené z dôvodu návrhu žalovaného na nariadenie znaleckého dokazovania s tým, že žalovaný písomne špecifikuje predmet dokazovania. Žalovaný nezložil preddavok na znalecké dokazovanie, rovnako bolo súdom rozhodnuté o neoslobodení žalovaného od súdnych poplatkov, a tak súd na pojednávaní dňa 21.11.2022 súd vec prejednal a rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 22.865,- Eur zastavil (I. výrok) a súčasne vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo sporových strán tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi z titulu úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 11.432,50 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). Napokon o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.). Voči tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 6Co/32/2023 zo dňa 31.5.2023 tak, že odvolanie voči I. výroku (zastavenie konania v časti úrokov z omeškania) odmietol, vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že z obsahu vyjadrení žalovaného vyplýva, že suma 25.000,- eur bola ním použitá pre potreby rodiny (teda bola počas trvania BSM spotrebovaná; vyjadrenie žalovaného k žalobe), resp. že z tejto sumy bola uhradená výmena okien na rodinnom dome, ktorého je žalobkyňa podielovou spoluvlastníčkou (na pojednávaní dňa 10.11.2021). Možno tak konštatovať, že účel použitia spornej sumy 25.000,- eur bol medzi stranami sporný. Zároveň však bolo nesporné, že po zaplatení tejto sumy, ako časti kúpnej ceny, ňou disponoval žalovaný. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na to, že v prípade dispozície s peňažnými prostriedkami v hotovosti, ktoré patrili do BSM, jedným z manželov a ich následného spotrebovania za trvania BSM týmto manželom, zaťažuje dôkazné bremeno o disponovaní takýmito peňažnými prostriedkami jedným z manželov toho manžela, ktorý existenciu takejto dispozície tvrdí (v súdenom prípade žalobkyňa). Keďže manžel, v ktorého dispozícii sa peňažné prostriedky nenachádzali (v súdenom prípade žalobkyňa) a o ich použití informovaný druhým manželom nie je, nemôže o ich použití zásadne nič tvrdiť a dokazovať (žalobkyňa sa v súdenom prípade domnievala a tvrdila, že boli použité na podnikanie žalovaného). Naopak ten z manželov, v ktorého dispozícii sa peňažné prostriedky nachádzali, vie, ako ich použil, a preto je správne zaťažiť ho dôkazným bremenom, pokiaľ ide o ich použitie (v súdenom prípade žalovaný). Do BSM nebudú takéto peňažné prostriedky zahrnuté len v prípade, ak bude preukázané ich použitie v súlade s ust. § 144 a nasl. OZ. To samozrejme vyplýva aj z pravidla, že dôkazné bremeno, pokiaľ ide o určité skutočnosti, leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Preto na jednom z manželov leží dôkazné bremeno, pokiaľ ide o to, že druhý z manželov mal vo výlučnej dispozícii spoločné peňažné prostriedky a na druhom z manželov, že tieto peňažné prostriedky už nemá a že ich použil spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ich nahradiť. Z uvedeného vyplýva, že dôkazné bremeno sporného použitia dotknutej peňažnej sumy 25.000,- eur zaťažovalo žalovaného. V ďalšom konaní a novom rozhodnutí súd prvej inštancie náležite vec právne posúdi v zmysle vyššie uvedených intencií potom, ako vykoná dokazovanie navrhované stranami sporu za účelom objasnenia podstatných skutkových okolností danej sporovej veci (v prípade pretrvávajúcej spornosti použitia peňažných prostriedkov získaných z predaja nehnuteľnosti v BSM strán sporu).

10. Po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vyzval strany sporu, aby oznámili, či majú návrhy na vykonanie dokazovania. Dňa 8.9.2023 doručil právny zástupca žalobkyne návrh na výsluch svedka D. J. (č.l. 333). Žalovaný sa na výzvu súdu vyjadril dňa 27.9.2023 (č.l. 341), pričom namietal závery odvolacieho súdu o jeho povinnosti preukázať, že peniaze investoval do chodu domácnosti, a to s ohľadom na časový odstup. Rovnako zdôraznil, že žalobkyňa mala vedomosť aj o dlhu vo výške 15.000,- Eur, pretože jeho veriteľom bol priateľ žalobkyne. Výsluch D. J. považoval za bezpredmetný.

11. Na pojednávaní dňa 13.11.2023 súd opätovne vec prejednal a rozhodol za účasti žalobkyne a jej právneho zástupcu. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil a svoju neúčast' neospravedlnil. Súd preto konal v jeho neprítomnosti, pričom ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bolo súdu doručené po vyhlásení rozsudku, a to dňa 16.11.2023. Na pojednávaní súd oboznámil s výsledkami doterajšieho konania a rozhodnutím odvolacieho súdu. Následne právny zástupca žalobkyne na otázku súdu uviedol, že trvá na výsluchu svedka D. J., ktorého súd na pojednávaní vypočul.

12. Následne súd so súhlasom prítomných upustil od oboznamovania s obsahom listín nachádzajúcich sa v súdnom spise a vec posúdil podľa nižšie citovaných zákonných ustanovení:

13. Podľa ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ), v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

14. Podľa § 144 OZ, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

15. Podľa ust. § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

16. Podľa ust. § 149 ods. 1 až 3 OZ:

- 1) Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.
- 2) Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.
- 3) Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

17. Podľa ust. 149 ods. 4 OZ, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnuiteľné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník používa. O ostatných hnuiteľných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

18. Podľa ust. § 150 OZ, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobný návrh na vyporiadanie BSM po rozvoze manželstva bol doručený súdu dňa 11.4.2019. Z rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 9P/266/2014 zo dňa 6.4.2016, právoplatný 14.4.2016, mal súd za preukázané, že manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo uzavreté 22.6.2002 a rozvedené uvedeným rozsudkom Okresného súdu Žilina, t.j. dňa 14.4.2016. Zánikom manželstva rozvodom zaniklo aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Po rozvoze manželstva sa žalobkyňa a žalovaný nedohodli na vyporiadaní BSM, preto žalobkyňa podala voči žalovanému žalobu na súd. Z uvedeného vyplýva, že bola zachovaná 3-ročná lehota na podanie návrhu na vyporiadanie BSM v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného súd konštatuje, že žaloba bola podaná dôvodne, pretože sporové strany sa po rozvoze manželstva nedohodli na vyporiadaní majetku patriaceho do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a preto na základe žaloby žalobkyne muselo byť vyporiadanie realizované súdom. Za rozhodné súd považuje obdobie trvania manželstva, t.j. trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to do 22.6.2002 do 14.4.2016.

20. Medzi stranami bolo nesporné, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrila nehnuteľnosť nadobudnutá stranami sporu za trvania manželstva – a to rozostavaný rodinný dom postavený na parc. CKN H. XXX/XX 0 výmere 262 m² zastavané plochy a nádvoria, k. ú. I., LV č. XXXX (č.l. 7). Z kúpnej zmluvy zo dňa 24.9.2012 predloženej žalobkyňou (č.l. 4) vyplýva, že predmetnú nehnuteľnosť predal výlučne žalovaný za kúpnu cenu 50.000,- Eur. Podľa znaleckého posudku č. 2012-007 (č.l. 11) vypracovaného znalcom Ing. Michalom Derkitsom, bola v roku 2012, t.j. v čase predaja nehnuteľnosti, hodnota výlučne rodinného domu vo výške 45.730,66 Eur. Rovnako má súd za medzi stranami za nesporné, že pozemky pod rodinným domom boli vo výlučnom vlastníctve žalovaného a tvorili zostatok kúpnej ceny.

21. Zo zápisnice z rozvodového konania (bez uvedenia dátumu a celého znenia zápisnice – č.l. 10) vyplýva, že pozemky pod stavbu rodinného domu boli žalovanému darované 9 rokov pred rozvodom. Za kúpnu cenu 50.000,- Eur si žalovaný zakúpil vozidlá do firmy v hodnote približne 25.000,- Eur. Z danej sumy investoval aj do domu, v ktorom býval. Z tejto kúpnej ceny už v čase rozvodu nemal nič. Investovanie sumy 25.000,- Eur do kúpy vozidiel v rámci podnikania žalovaný priamo nenamietal, naopak, uvedené potvrdil aj v rámci záverečnej reči na pojednávaní dňa 21.11.2022. Rovnako mal súd za nesporné, že kúpna cena bola vyplatená žalovanému ako predávajúcemu – uvedené tvrdila žalobkyňa a žalovaný na otázku súdu v rámci výpovede toto tvrdenie výslovne potvrdil.

22. V konaní bolo sporné, či bolo z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov investované do výlučného majetku druhého manžela. Žalobkyňa tvrdila, že z kúpnej ceny za rozostavaný dom žalovaný investoval do svojho podnikania. Žalovaný prvotne tvrdil, že z prostriedkov BSM boli vložené investície do výlučného majetku žalobkyne – rodinného domu v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a jej matky. Vo vzťahu k žalovaným tvrdeným investíciám z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov do oddeleného majetku žalobkyne (jej rodinnému domu), súd konštatuje, že z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. F. (č.l. 187) vyplýva, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu súp. č. XXXX spolu so svojou matkou, a to každá v 1-ici. Titul nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu žalobkyne je darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený v roku 1999, t.j. pred manželstvom. K investíciám do tohto výlučného majetku žalobkyne navrhoval žalovaný nariadiť znalecké dokazovanie, pričom nešpecifikoval rozsah investícií do oddeleného majetku žalobkyne, neuviedol ich hodnotu, ani skutočne vynaložené náklady ku dňu zániku BSM. Následne na výzvu súdu nezložil preddavok na znalecké dokazovanie, a tak súd znalecké dokazovanie v zmysle § 253 ods. 3 CSP nenariadil. Súd preto tvrdenia žalovaného o investovaní do oddeleného majetku žalobkyne z prostriedkov patriacich do BSM preukázané nemal. Ani v štádiu konania po zrušení rozsudku odvolacím súdom žalovaný nenavrhol vykonať žiaden dôkaz preukazujúci jeho tvrdenia o spotrebovaní zostávajúcej časti kúpnej ceny. Iba konštatoval, že v dôsledku nedostatku financií takého dokazovanie súd nenariadil. Súd konštatuje, že postup súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal navrhované znalecké dokazovanie nebol spochybnený ani v konaní pred odvolacím súdom. Nad rámec uvedeného ešte súd zdôrazňuje, že samotný žalovaný síce tvrdil, že investoval peniaze do oddeleného majetku jeho bývalej manželke, no nešpecifikoval, čo konkrétne bolo zveľadené investíciami z výlučného majetku žalovaného prípadne z prostriedkov BSM na majetku žalobkyne a zároveň ani neuviedol, v akej výške prípadné investície boli. Žalovaný mal podľa právneho názoru odvolacieho súdu dôkazné bremeno vzťahujúce sa k preukázaniu toho, akým spôsobom bola spotrebovaná zostávajúca časť kúpnej ceny, nakoľko to bol on, ktoré peniazmi z predaja rodinného domu patriaceho do BSM disponoval. Dôkazné bremeno však žalobca nijakým spôsobom neunesol. Žalovaný tiež v priebehu konania tvrdil, že zostatok kúpnej ceny spotreboval na účely fungovania domácnosti a rodiny a iba tvrdil, že s ohľadom na plynutie času nie je v jeho možnostiach a schopnostiach preukázať, že peniaze boli investované na účely fungovania rodiny a domácnosti od roku 2012 do rozvodu manželstva v roku 2016. Súd však zdôrazňuje, že žalovaný reálne ani netvrdil, akým spôsobom sa podieľal na fungovaní domácnosti a že na úhrady spojené s jej fungovaním spotreboval peniaze práve z predaja rodinného domu a nie napríklad z finančných prostriedkov tvoriacich jeho príjem v rozhodnom čase.

23. Z výsluchu svedka D. J., navrhnutého žalobkyňou, mal súd preukázané iba to, že svedok skutočne kúpil rozostavaný dom od žalovaného za kúpnu cenu uvedenú v kúpnej zmluve, pričom časť z nej zaplatil v hotovosti a časť na účet, t.j. tak ako je uvedené v kúpnej zmluve. Svedok zdôraznil, že na kúpu nehnuteľnosti, ktorá predstavoval iba „základy“, si zabezpečil úver v Tatra banke, a.s., ktorý dodnes spláca splátkou vo výške 200,- Eur mesačne, od 1.1.2024 to bude 290,- Eur mesačne. Potvrdil, že žalovaného splnomocnil na realizáciu dostavby nehnuteľnosti (rozostavaného domu, ktorý kúpil od

žalovaného), je na neho napísaná aj elektrina, v dome býva približne dva – tri roky, pretože mu skončila nájomná zmluva. Svedok tiež uviedol, že sám dom nepotrebuje, jeho kúpu a dostavbu vyhodnotil ako investíciu, pretože ceny nehnuteľnosti rastú. Rovnako na otázku právneho zástupcu žalobkyne uviedol, že medzi nim a žalovaným nie je uzavretá nájomná zmluva na dom, neplatí zaň nájomné, iba náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti. Súd konštatuje, že otázky právneho zástupcu žalobkyne výslovne smerovali k okolnostiam uzavretia kúpnej zmluvy a jej spochybneniu. Spornou otázkou v konaní však bolo spotrebovanie kúpnej ceny za dom žalovaným. Svedok na túto otázku odpovedať nevedel, iba uviedol, že mal vedomosť, že žalovaný chce rozostavanú stavbu predať, pretože potrebuje peniaze. Nevedel uviesť na aký účel, iba sa domnieval, že možno ich žalovaný potreboval na podnikanie. Súd zdôrazňuje, že v tomto smere bol výsluch svedka nadbytočný, nakoľko tak, ako bolo uvedené v prvom (zrušenom) rozsudku, svedok ako kupujúci nemohol mať vedomosť o tom, akým spôsobom žalovaný ako predávajúci peniaze - kúpnu cenu spotreboval. Za podstatné súd považuje vyhlásenie svedka o tom, že skutočne kúpnu cenu žalovanému odovzdal, t.j. že finančné prostriedky uvedené v kúpnej zmluve boli v dispozícii žalovaného, čo je na účely konania rozhodujúce.

24. Súd opätovne zdôrazňuje, že z kúpnej ceny 50.000,- Eur predstavuje hodnota rodinného domu v zmysle znaleckého posudku sumu 45.730.66 Eur, čo pri zohľadnení kritérií na účely vyporiadania BSM v zmysle § 150 OZ predstavuje polovicu v prospech žalobkyne, t.j. sumu 22.865,- Eur. Práve túto sumu v celosti si uplatnila v konaní žalobkyňa titulom vyporiadania BSM, nakoľko tvrdila, že celú kúpnu cenu spotreboval žalovaný výlučne na svoj oddelený majetok. Súd na tieto účely ustálil, že polovicu kúpnej ceny skutočne spotreboval žalovaný na účely zakúpenia motorových vozidiel v rámci svojho podnikania, čo potvrdil v rámci výsluchu v rozvodovom konaní a následne aj v konaní o vyporiadani BSM. Sporné bolo použitie zostávajúcej časti kúpnej ceny, t.j. sumy 25.000,- Eur. Dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu toho, na aký účel boli tieto finančné prostriedky (nepochybne v dispozícii žalovaného) použité, má podľa odvolacieho súdu žalovaný. V zmysle právneho názoru odvolacieho súdu, na jednom z manželov leží dôkazné bremeno, pokiaľ ide o to, že druhý z manželov mal vo výlučnej dispozícii spoločné peňažné prostriedky a na druhom z manželov, že tieto peňažné prostriedky už nemá a že ich použil spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ich nahradiť (k tomu napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 22Cdo/1135/2005 zo dňa 20.06.2005, ktorého závery sú použiteľné aj v režime právneho poriadku SR z dôvodu totožnosti dotknutej právnej úpravy v SR a ČR a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje). Žalovaný vo vzťahu k preukázaniu spotreby týchto finančných prostriedkov nenavrhol vykonať žiaden dôkaz a žiaden dôkaz ani nepredložil. Súd má preto za to, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno, a tak má súd za to, že nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 22.865,- Eur je dôvodný, a preto súd žalobnému návrhu vyhovel.

25. Súd v závere považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ žalovaný opakovane žiadal o predloženie výpisov z účtu žalobkyne z obdobia po predaji nehnuteľnosti po dobu jedného roka, uvedený dôkaz súd nevykonal. Týmto dôkazom chcel žalovaný preukázať, do akej miery obstarávala životné potreby rodiny žalobkyňa. Pokiaľ sa žalovaný domáhal preukázania bližšie nešpecifikovaných úhrad, uvedený dôkaz súd nemohol vykonať nielen z dôvodu jeho nedostatočnej kvalifikácie zo strany žalovaného, ale predovšetkým z dôvodu, že predaj nehnuteľnosti sa realizoval a v roku 2012 a výpis z účtu žiadal (pravdepodobne) za obdobie rokov 2012-2013, pričom v zmysle archivačných povinností banka takéto informácie nie je povinná archivovať. Preto takýto dôkaz nie je ani reálne k dispozícii. Okrem toho súd v priebehu konania vykonal dokazovanie vo vzťahu k zisťovaniu stavu účtov žalobkyne. Žalobkyňa súdu predložila výpis z účtu vo D. N. E. ku dňu zániku BSM, t.j. k mesiacu apríl 2016, kde jej disponibilný zostatok na účte bol vo výške 543,95 Eur (č.l. 129). Bankovou lustráciou súdu (č.l. 132 až 138) súd nemal preukázanú existenciu iného účtu žalobkyne v akejkoľvek banke, s výnimkou Všeobecnej úverovej banky. Tvrdenia žalovaného tak nemajú oporu v zistenom skutkovom stave, preto uvedený dôkaz súd nevykonal.

26. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP): Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

27. Súd žalovaného, ktorému bola vyplatená kúpna cena za majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov zaviazal, aby vyrovnávací podiel zaplatil žalobkyňi v zmysle druhej vety § 232 ods. 3 CSP v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd určil dlhšiu lehotu na splnenie si povinnosti

žalovaného, a to s ohľadom na samotnú výšku primeranej náhrady a potrebu finančného zabezpečenia tejto sumy zo strany žalovaného.

28. Súd dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Z uvedeného dôvodu sa súd zaoberal len podstatnými námietkami vo vzťahu k prejednávanej veci, ktoré považoval z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci za relevantné.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako úspešnej strane sporu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to trov prvoinštančného aj druhoinštančného konania, ktoré tvoria jeden celok.

Poučenie:

46C/31/2019

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.